

# KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

**PÉNZÜGYMINISZTERIUM**

TÜK szám: 1/4-77/2018.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

Érvényességi idő: 2018. december 5. 10:00 óra

Minősítő neve: Mészáros László

Beosztása: főosztályvezető

Készült: 1 eredeti és 0 fm. példányban

Egy példány: lap

Kapják elosztó szerint.

Ez a: sz. fm. példány

# É

## **55 344 07 Vállalkozási mérlegképes könyvelő szakképesítés-ráépülés**

(27/2012. (VIII.27.) NGM rendelet (29/2016. (VIII.26.) NGM rendelet által módosított)

### **Komplex szakmai vizsga Írásbeli vizsgatevékenysége javítási-értékelési útmutató**

#### **A) Elemzési feladatok**

<b>A vizsgafeladat időtartama:</b>	120 perc
<b>A vizsgafeladat aránya:</b>	20%
<b>A vizsga ideje:</b>	<b>2018. december 5. 8:00 óra</b>
<b>Segédeszköz:</b>	nem programozható zsebszámológép használható

P. H.

**2018. december**

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

**Az értékelést az útmutatóban meghatározottak szerint kell elvégezni. Az útmutatóban javasolt részpontszámokat tovább bontani nem szabad, tehát a javasolt pontszám a vizsgázó feladatmegoldására vagy megadható – helyes megoldás esetén – vagy nem, kivéve ha az értékelési útmutató arra az adott feladatnál részpontszám adására lehetőséget ad. A halmozódó hibák csak akkor vehetők figyelembe, ha a javítási-értékelési útmutató arra utal. Abban az esetben, ha halmozódó hiba van, akkor a pontozásban csak a hiba keletkezési helyén nem adunk pontot, de a hiba következményét szaggatott piros aláhúzás mellett pontozzuk amennyiben a továbbhozott hiba mellett a megoldás többi része helyes. (Két hiba esetén már pont a halmozódó hibákra nem adható!)**

**Amennyiben a vizsgázó a javítást nem szabályosan végezte, nem látott el kézjeggyel (szignóval) minden javítást, az útmutatóban jelölt pontszám részére nem adható meg!**

**I. feladat (10 \* 1 = 10 pont)**

**Feladat:**

*Válassza ki a helyes megoldásokat! Egy kérdésen belül bármennyi jó megoldás lehet (egy helyes megoldás mindenképpen van). Összesen **TÍZ** helyes megoldás van. Ennyi választ jelölhet meg maximálisan. A helytelen jelölésért pontlevonás nincs, de minden tízen felüli jelölésért automatikusan két pont levonás jár.*

- 1. Az elemzéshez használt Bruttó termelési érték meghatározásához melyik tételeket kell pozitív (növelő) módon figyelembe venni?**
  - a) Értékesítés nettó árbevétele
  - b) Adózás előtti eredmény
  - c) Saját előállítású eszközök aktivált értéke
  - d) Saját termelésű készletek pozitív állomány változása
  - e) Saját termelésű készletek negatív állomány változása
  
- 2. Mi NEM jellemző a rugalmas (flexibilis) költségtervezésre?**
  - a) elsősorban a közvetlen költségek elemzésére használják
  - b) elsősorban a közvetett költségek elemzésére használják
  - c) a költségterést indokolt és költségjellemző változással nem magyarázható részre bontja
  - d) a tervezett (indokolt) költség kiszámításához szükség van a költségjellemző változás mértékének meghatározására
  - e) reagálási fok (R) = költségjellemző %-os változása / költség %-os változása
  
- 3. Az elérhető optimális eredmény összegének tervezésénél melyik az a tényező, amelyik befolyásolja a termékek jövedelmezőségi rangsorát?**
  - a) értékesítés közvetett (fix) költsége
  - b) közvetlen önköltség
  - c) tervezett állományváltozás
  - d) fajlagos szűk erőforrás felhasználás
  - e) lekötött megrendelés
  
- 4. A fedezeti összeg elemzésénél melyik tényezők változásának hatása számszerűsíthető?**
  - a) termelt mennyiség
  - b) értékesített mennyiség
  - c) beszerzési egység ár
  - d) önköltség (változó egységköltség)
  - e) órabér
  
- 5. Az alábbi mutatók közül melyik tartozik a pénzügyi helyzet elemzés témakörébe?**
  - a) befektetett eszközök részaránya
  - b) befektetett tőke hozama
  - c) likviditási gyorsráta
  - d) tőkefeszültség mutató
  - e) eszközszerkezeti mutató

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

**II. feladat (5 + 5 = 10 pont)**

**Feladat:**

a) Jelölje, hogy az alábbi gazdasági események hatással vannak-e a vállalkozás pénzeszközeire! Amennyiben nem, az első oszlopba tegyen egy X-et, amennyiben volt hatásuk a pénzeszközökre, úgy a pozitív (+), illetve a negatív (-) változást a magyar Számviteli törvény szerinti cash flow megfelelő kategóriájánál (oszlopban) jelölje be!

**5 \* 1 = 5 pont**

**Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.**

Gazdasági esemény	Nincs pénzmozgás (X)	Működési (+ / -)	Befektetési (+ / -)	Finanszírozási (+ / -)
Befektetési célú részvények után befolyt osztalék			+	
Hosszú lejáratra felvett hitel törlesztése				-
Osztalék jóváhagyása	X			
Szolgáltatás értékesítés készpénzért nyereséggel		+		
Véglegesen átvett pénzeszköz				+

**Feladat:**

b) Jelölje a megfelelő oszlopba tett X-szel, hogy melyik fokozatba helyezné el az alábbi vagyoni elemeket egy négyfokozatú statikus likviditási mérlegben! **5 \* 1 = 5 pont**

**Egy sorba csak egy jelölés tehető. Több jelölés esetén az adott sorra nem jár pont.**

Vagyoni elemek		Eszköz				Forrás			
		1	2	3	4	1	2	3	4
1.	Elszámolási betét (látra szóló bankszámla)	X							
2.	Éven túl mobilizálható anyagkészlet			X					
3.	Lejárt hiteltartozás					X			
4.	Ráfordítások passzív időbeli elhatárolása						X		
5.	Vevőkkel szembeni követelés		X						

## KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

### III. feladat (6 + 6 = 12 pont)

a) A stratégiai elemzések vállalati gyakorlatban jól bevált egyik alapvető módszere a SWOT elemzés.

**Feladat:**

Melyek a SWOT-elemzés kulcsszavai? Foglalja azokat rendszerbe! (Kifejteni nem kell a fogalmakat.)

	pozitív	negatív
belső	erősségek (S)	gyengeségek (W)
külső	lehetőségek (O)	veszélyek (T)

b) Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kiemelt adatokat ismerjük:

	<i>Bázis év</i>	<i>Tárgy év</i>
Értékesítés nettó árbevétele	100 000	108 000
Adózott eredmény	12 000	11 880
Eszközök összesen	250 000	240 000
<i>ROI (adózott er. / eszk. össz.)</i>	<i>4,80%</i>	<i>4,95%</i>
<i>Eszközök forgási sebessége</i>	<i>0,40</i>	<i>0,45</i>
<i>Árbevétel arányos adózott eredmény</i>	<i>12,00%</i>	<i>11,00%</i>

**Feladat:**

Bontsa befolyásoló tényezőire a ROI mutatót, és számszerűsítse az egyes tényezők mutatóra gyakorolt hatását! (Szöveges értelmezést – most – nem kell írni.)

Teljes ROI eltérés:  $4,95\% - 4,80\% = +0,15\%$  **(2 pont)**

Forgási sebesség változás hatása:  $(0,45 - 0,40) * 12\% = +0,60\%$  **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:

$0,45 * (11,00\% - 12,60\%) = -0,45\%$  **(2 pont)**

*Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben a teljes eltérést sikerül valamilyen logikai alapon szétbontani két részre. Például:*

Teljes ROI eltérés:  $4,95\% - 4,80\% = +0,15\%$  **(2 pont)**

Fiktív ROI:  $0,45 * 12,00\% = 5,40\%$

Forgási sebesség változás hatása:  $5,40\% - 4,80\% = +0,60\%$  **(2 pont)**

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:  $4,95\% - 5,40\% = -0,45\%$  **(2 pont)**

Fordított sorrendű bevonásnál az eredmények:

Teljes ROI eltérés:  $+0,15\%$

Árbevétel arányos jövedelmezőség változás hatása:  $-0,55\%$

Forgási sebesség változás hatása:  $+0,40\%$

Összetettebb modellek alkalmazása nem volt elvárás, de azok is elfogadhatók jó megoldásként, ha logikus levezetést tartalmaznak.

KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

**IV. feladat (7 + 10 + 3 = 20 pont)**

Egy termelő vállalkozás forgalmi költséges eredménykimutatásából az alábbi kivonatot ismerjük:

Értékesítés nettó árbevétele	24 000 MFt
.....	.....
<i>Értékesítés bruttó eredménye (fedezeti összeg)</i>	<i>9 000 MFt</i>
Értékesítés közvetett költségei (fix ktg.)	3 000 MFt

Az értékesítés közvetlen költségei csak lineárisan változó részből állnak. A tervek alapján a vállalkozás 900 MFt-tal szeretné növelni az eredményét. Az előzetes elemzések azt mutatják, hogy ehhez sem a fajlagos változó költségek, sem pedig a fix költségek nem csökkenthetőek.

**Feladat:**

- Határozza meg a vállalkozás fedezeti ponthoz tartozó árbevételét!
- Számolja ki mindegyik megvalósítható esetre, hogy milyen mértékű %-os változtatással érhető el a megcélzott eredmény!
- Állapítsa meg a kiszámolt tényezők nyereségérzékenységi szorzóját (két tizedesjegyre)!

	Alapeset	Fedezeti pont	Eladási ár növelés	Mennyiség növelés
Értékesítés nettó árbevétele	24 000	8 000	24 900	26 400
Értékesítés közvetlen költségei	15 000	5 000	15 000	16 500
Fedezeti összeg	9 000	3 000	9 900	9 900
Értékesítés közvetett költségei	3 000	3 000	3 000	3 000
Értékesítés eredménye	6 000	0	6 900	6 900
	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>	<i>2,5 pont</i>

a) Értékesítés mennyiségének változása  $3\,000 / 9\,000 = 33,33\% \rightarrow -66,67\%$  **(1 pont)**  
 Árbevétel és Értékesítés közvetlen költségei is ugyanilyen mértékben változnak.  
 Fedezeti ponthoz tartozó árbevétel:  $24\,000 * 66,67\% = 8\,000$  MFt **(1 pont)**

b) Tervezett eredmény:  $6\,000 + 900 = 6\,900$  MFt **(1 pont)**  
 Eladási ár növelés mértéke  $(24\,900 - 24\,000) / 24\,000 = +3,75\%$  **(2 pont)**  
 Értékesített mennyiség növelés mértéke:  $(9\,900 - 9\,000) / 9\,000 = 10\%$  **(2 pont)**

c) eredmény változása  $900 / 6\,000 = 15\%$  **(1 pont)**  
 Eladási ár növelés esetén:  $15\% / 3,75\% = 4$  **(1 pont)**  
 Értékesített mennyiség növelés esetén:  $15\% / 10\% = 1,5$  **(1 pont)**

## KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

### V. feladat (22 + 12 = 34 pont)

A vállalkozás kétféle késztermék előállításával foglalkozik. Az elmúlt év tervezett és tényleges bérköltségéről az alábbi adatokat ismerjük.

Megnevezés (mennyiségi egység)	Tervezett		Tényleges	
	kesztyű	lábtyű	kesztyű	lábtyű
Termelt mennyiség (edb)	500	200	520	210
Fajlagos munkaerő felhasználás (mó/db)	0,12	0,15	0,11	0,13
Óradíj (Ft/mó)	2 000	2 200	2 100	2 200
Késztermék eladási ára (Ft/db)	1 500	1 800	1 600	2 000

#### Feladat:

- Az abszolút különbözetek módszere (láncmódszer) segítségével elemezze a bérköltség alakulását! A volumenhatás szétbontásához az átlagos költséghányadot használja!
- Szövegesen is értékelje a kiszámolt eltéréseket!

Tervezett bérktg.:  $K_0 = \sum q_0 * f_0 * p_0 = 500 * 0,12 * 2\,000 + 200 * 0,15 * 2\,200 = 186\,000$  eFt (2 pont)

Tényleges bérktg.:  $K_1 = \sum q_1 * f_1 * p_1 = 520 * 0,11 * 2\,100 + 210 * 0,13 * 2\,200 = 180\,180$  eFt (2 pont)

Teljes költségeltérés:  $\Delta K = K_1 - K_0 = 180\,180 - 186\,000 = -5\,820$  eFt (2 pont)

Volumenhatás:  $\Delta q = \sum (q_1 - q_0) * f_0 * p_0 =$

$$(520 - 500) * 0,12 * 2\,000 + (210 - 200) * 0,15 * 2\,200 = +8\,100 \text{ eFt (2 pont)}$$

Fajlagos hatás:  $\Delta f = \sum q_1 * (f_1 - f_0 * p_0) =$

$$520 * (0,11 - 0,12) * 2\,000 + 210 * (0,13 - 0,15) * 2\,200 = -19\,640 \text{ eFt (2 pont)}$$

Tarifális hatás:  $\Delta p = \sum q_1 * f_1 * (p_1 - p_0) =$

$$520 * 0,11 * (2\,100 - 2\,000) + 210 * 0,13 * (2\,200 - 2\,200) = +5\,720 \text{ eFt (2 pont)}$$

Bázis költséghányad:  $Kh_0 = K_0 / \sum q_0 * a_0 =$

$$186\,000 / (500 * 1\,500 + 200 * 1\,800) = 186\,000 / 1\,100\,000 = 0,167567568 \text{ (2,5 pont)}$$

Fiktív költséghányad:  $Kh_{1,0} = (K_0 + \Delta q) / \sum q_1 * a_0 =$

$$(186\,000 + 8\,100) / (520 * 1\,500 + 210 * 1\,800) = 194\,100 / 1\,158\,000 = 0,167616580 \text{ (2,5 pont)}$$

Tiszta volumen változás hatása:

$$q_{1\Delta} = (\sum q_1 a_0 - \sum q_0 a_0) * Kh_0 = (1\,158\,000 - 1\,100\,000) * 0,167567568 = +8\,043 \text{ eFt (2,5 pont)}$$

Összetétel változás hatása:

$$q_{2\Delta} = \sum q_1 a_0 * (Kh_{1,0} - Kh_0) = 1\,158\,000 * (0,167616580 - 0,167567568) = +57 \text{ eFt (2,5 pont)}$$

*Módszertanilag más levezetés is elfogadható, amennyiben azonos végeredményt sikerül kihozni.*

A bérktg. összesen 5 820 eFt-tal alacsonyabb a tervezettnél, ami a következő tényezőkkel magyarázható:

- a tervezettnél nagyobb termelt mennyiség miatt 8 100 eFt-tal lett több a bérktg.;
- tisztán a termelés mennyiségének (változatlan összetétel melletti) átlagos növekedése 8 043 eFt-tal növelte a bérktg-et;
- a termelés összetételének változása (eltolódott a termelés a magasabb bérktg-hányadú termékek felé) miatt a bérktg. 57 eFt-tal nőtt;
- a fajlagos anyagfelhasználásban bekövetkezett tervezetthez képesti hatékonyság javulás 19 640 eFt-tal mérsékelte a bérktg-et;
- a részben magasabb órabérek következtében 5 720 eFt-tal nőtt a bérktg.

*Értékelés: minden változás értelmezése 2 pont (6 \* 2 = 12 pont összesen), ha tartalmilag helyes a szöveges értelmezés.*

*Amennyiben az a) részben rosszul számolt a vizsgázó, de a rossz számszaki végeredményeket szövegesen helyesen értelmezi, akkor az értelmezésre teljes pontszám jár.*

## KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ

### VI. feladat (10 + 4 = 14 pont)

Egy vállalkozás beszámolójából az alábbi kivonatot ismerjük, amely a teljes évet felölelte (adatok M Ft-ban).

<i>Megnevezés</i>	<i>Nyitó</i>	<i>Záró</i>
Hosszú lejáratú hitelek	6 000	8 000
Rövid lejáratú hitelek	1 200	1 500

Csak normál (nem speciális) gazdasági események történtek a hitelekkel. A vállalkozás több éves lejáratú, havi törlesztésű hitelekkel finanszírozza magát. A tárgyidőszakban 3 000 eFt hitelt folyósított a bank. A pénzáramlásokat a szerződés szerint határidőben rendezték a felek.

#### Feladat:

- a) Állítsa össze a tárgyidőszakra a hosszú illetve a rövid lejáratú hitelek mérlegsorok mozgását (nyitó, növekedés, csökkenés, záró)! Konkrétan nevezze meg a növekedés és csökkenés eseményét is!

#### Hosszú lejáratú hitelek

Nyitó	+ Hitel felvétel (1 pont)	– Átsorolás rövidbe (1 pont)	= Záró
6 000	3 000 (1 pont)	1 000* (2 pont)	8 000

\*Átsorolás összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$6\,000 + 3\,000 - 8\,000 = 1\,000 \text{ eFt}$$

#### Rövid lejáratú hitelek

Nyitó	+ Átsorolás hosszúból (1 pont)	– Törlesztés (1 pont)	= Záró
1 200	1 000** (1 pont)	700*** (2 pont)	1 500

\*\*Átsorolás Hosszú lejáratú hitelből

\*\*\*Törlesztés összegének meghatározása maradék egyenleg módon:

$$1\,200 + 1\,000 - 1\,500 = 700 \text{ eFt}$$

- b) A hitelekkel összefüggésben mi jelenik meg a vállalkozás magyar Számviteli törvény szerinti Cash flow kimutatásában a tárgyidőszakban? (Melyik kategória, melyik sor, milyen érték?)

Finanszírozási cash flow (1 pont)

19. Hitel és kölcsön felvétele: + 3 000 eFt (1,5 pont)

24. Hitel és kölcsön törlesztése, visszafizetése: – 700 eFt (1,5 pont)

*A Cash flow kimutatás sornál nem csak a szó szerintire megnevezésére jár pont, akkor is teljes pontszám jár, ha tartalmilag jó az elnevezés (pl. Hitel beérkezése).*

**A VI. feladatban volt egy elírás, az eredetileg 3 000 M Ft-os hitelfelvétel tévesen 3 000 eFt-ként vagyis 3 M Ft-ként szerepelt. Ha valaki a 3 M Ft-tal számolt, akkor is minden logikus összefüggésre teljes pontszám jár.**